

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3100/2016. (V. 24.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.819/2015/2. számú végzése, a Miskolci Törvényszék 2.Pf.22.022/2014/4. számú ítélete és a Miskolci Járásbíróság 35.P.24.705/2010/119. számú ítélete, valamint a kúriai végzéssel összefüggésben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 271. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.819/2015/2. számú végzése, a Miskolci Törvényszék 2.Pf.22.022/2014/4. számú ítélete, valamint a Miskolci Járásbíróság 35.P.24.705/2010/119. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó kifogásolta a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 271. § (2) bekezdésének alaptörvény-ellenességét is a törvény előtti egyenlőség [XV. cikk (1) bekezdés] és a jogorvoslathoz való jog [XXVIII. cikk (7) bekezdés] tekintetében és – utalva az Abtv. 28. § (1) bekezdésére – kérte annak vizsgálatát az Abtv. 26. §-a alapján, de e törvényi rendelkezés megsemmisítésére irányuló kérelmet nem fogalmazott meg. Főtitkári hiánypótlási felhívást követően az indítványozó alkotmányjogi panaszát kiegészítette, illetve pontosította, és az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján kérte a Pp. megjelölt bekezdése Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatát.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárásban a felperes az indítványozó ellen kötbérigényt érvényesített, mert a keresetében előadottak szerint az indítványozó a felhasznált villamos energia mennyiségének mérésére szolgáló fogyasztásmérő befolyásolásával szerződésszegést követett el. A Miskolci Járásbíróság a felperes keresetének helyt adott, a másodfokon eljáró Miskolci Törvényszék az elsőfokú ítéletet helyben hagyta. Ezt követően az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, a Kúria azonban a támadott végzésével a felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasította. A végzés indokolása szerint a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték 375 ezer forint volt, ezért a Pp. 271. § (2) bekezdésére figyelemmel az ügyben felülvizsgálatnak nem volt helye.
- [3] Az indítványozó szerint a támadott bírói döntések sértik az M) cikk (2) bekezdésének második fordulátát, a XV. cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (7) bekezdését.
- [4] Érvelése szerint az M) cikk (2) bekezdése nevesíti a „fogyasztók védelméhez való jogot”, mellyel ellentétesek a támadott bírói döntések, mert az eljáró bíróságok megsértették a fogyasztók érdekeit szolgáló garanciális szabályt, a szolgáltatón a pontos mérőóra biztosítására vonatkozó törvényi kötelezettséget nem kérték számon, a fogyasztó objektív felelősségét állapították meg a felróhatóság vizsgálata helyett, illetve nem vették figyelembe a fogyasztók tájékoztatását szolgáló szolgáltatói nyilatkozatot.
- [5] A törvény előtti egyenlőség azért sérült, mert a bíróságok a Pp. szabályait nem alkalmazták a felperes terhére, az indítványozó által előterjesztett, számszerű mérési adatokon alapuló bizonyítást mellőzték, a szolgáltató laikus véleményét azonban tényként fogadták el.
- [6] A XXIV. cikk (1) bekezdésének a sérelmét egyrészt abban látta megvalósulni az indítványozó, hogy a bíróságok részrehajlóak voltak. Másrészt az eljárás tisztességességét kifogásolta, mert az elsőfokú bíróság az adott szakterületen szakvélemény előterjesztésére fel nem jogosított szakértőt rendelt ki, aki a vizsgálatot (mérést) a felperes székhelyén vagy a felperessel megbízási jogviszonyban álló gazdasági szervezet eszközeivel végezte, a bíróság a szakvélemény ellentmondásait nem oldotta fel, az elsőfokú ítéletet az a másodfokú tanács bírálta el, amely „az ítélettel együtt támadott másodfokú perközi végzést hozta”, az eljáró bíróság a felperes „per előbbre viteli kötelezettségét nem kérte számon”, és az emiatt négy évig tartó eljárás idejére kamatot ítélt meg a felperesnek. Sérülni látta az észszerű határidőn belüli befejezés követelményét is, amiért egy kisértékű perek szabályai szerint indult eljárás négy évig tartott.

- [7] Az indítványozó szerint a kúriai végzés sérti az „általános és egyenlő jogorvoslati jogosultságot”, mivel a Kúria egy előre meghatározott értékhatártól, a polgár által elszenvedett kár nagyságától teszi függővé a jogerős ítélet felülvizsgálatának a lehetőségét. Véleménye szerint a Pp. 271. § (2) bekezdése lényegében ugyanezen okból alaptörvény-ellenes. Úgy találta, hogy a bíróság jogszabálysértés útján hozott döntésének felülvizsgálata sem előre meghatározott, sem pedig teherbírástól függővé tett összegszerű határhoz nem köthető. A Pp. támadott rendelkezése azért ellentétes a törvény előtti egyenlőséggel, mert csak a 3 millió forint értékű vagyonnal rendelkező, vagy olyan értékű vagyonnal pereskedő személyek számára biztosított a „jogszabálysértő határozatok elleni törvényi garancia”.
- [8] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el az ügyben. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés pedig úgy rendelkezik, hogy a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [9] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben azt állapította meg, hogy az alkotmányjogi panasz az alábbi okok miatt nem fogadható be.
- [10] 2.1. Az indítványozó a felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasító kúriai végzést követően terjesztette elő alkotmányjogi panaszát, melyben azonban támadta a Miskolci Törvényszék és a Miskolci Járásbíróság ítéletét is. Az indítványban felhozott indokok nagyobb része ezen ítéletek alaptörvény-ellenességének az alátámasztására szolgál. A Kúria azonban a felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasította, érdemben nem vizsgálta meg, hogy az ítéletek megfelelnek-e a jogszabályoknak. Emiatt a kúriai végzésen keresztül a jogerős ítélet és az azzal helybenhagyott elsőfokú ítélet alkotmányossága nem vizsgálható, hiszen hiányzik az érdemi összefüggés. Az Alkotmánybíróság ezért a panasz bírói ítéleteket támadó részének befogadhatóságát a kúriai végzés elleni panasztól függetlenül vizsgálta. Ennek alapján arra a következtetésre jutott, hogy e tekintetben az indítvány elkésett. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A jogerős ítélet 2015. január 15. napján kelt, azt az indítványozónak 2015. február 18. napján kézbesítették. A panasz benyújtására nyitva álló határidő tehát 2015. április 19-én letelt.
- [11] 2.2. A kúriai végzés kapcsán az indítványozó azt sérelmezte a jogorvoslati jog és a törvény előtti egyenlőség alapján, hogy a Kúria azért utasította el a felülvizsgálati kérelmét, mert az abban vitatott érték nem haladta meg a 3 millió forintot. Ugyanezen indokok alapján támadta a Pp. 271. § (2) bekezdését is. Mivel az indítványozó önmagában a bírói jogértelmezéssel vagy jogalkalmazással összefüggésben alaptörvény-ellenességet nem állított, az előadott érvelés pedig kizárólag a törvényi szabállyal hozható összefüggésbe, a végzés tekintetében a panasz az Abtv. 29. §-ában megfogalmazott alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vagy bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet nem vetett fel.
- [12] 2.3. Az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételek hiányoznak a Pp. 271. § (2) bekezdését támadó panasz esetében is.
- [13] Az Alkotmánybíróság a 3054/2015. (III. 13.) AB végzéssel lezárt ügyben arra a következtetésre jutott, hogy az olyan indítvány, melyben a Pp. 271. § (2) bekezdését a jogorvoslati jog sérelme miatt támadják, nem vet fel sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet. Az Alkotmánybíróság a döntését a következőképpen indokolta: „[a]z Alkotmánybíróság a felülvizsgálat és a jogorvoslati jog összefüggését már több határozatában vizsgálta, és megállapította, hogy a jogorvoslati jog mint alapvető jog csak a rendes – még nem jogerős határozatokkal szemben igénybe vehető – jogorvoslatokra vonatkozik. Az Alkotmánybíróság az 1/1994. (I. 7.) AB határozatában elvi jelleggel állapította meg, hogy »[a] felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében foglalt alkotmányi rendelkezéssel összefüggésbe nem hozható. Mivel az alkotmányosan megkövetelt rendes jogorvoslaton túlmenő rendelkezés, a törvényhozónak – az egyéb alkotmányi rendelkezésekkel összhangban (pl. diszkrimináció tilalma) – teljes szabadságában áll ennek tartalmát és korlátait megállapítani.« (ABH 1994, 29, 38.). Az Alkotmánybíróság többször vizsgálta már a felülvizsgálat értékhatárhoz kötésének alkotmányosságát is, és azt nem találta alkotmányellenesnek [286/B/1998. AB határozat (ABH 1999, 671.); 663/D/2000. AB határozat (ABH 2003, 1123.); 1173/D/2007. AB határozat (ABH 2010, 1757–1758.)].

[...]

Az Alkotmánybíróság szerint a korábban már elbírált, hasonló tárgyú indítványokhoz képest jelen indítvány új elemet nem tartalmaz, a részben megváltozott tartalmú jogszabályi rendelkezés új tartalmával (megváltozott értékhatár, további kivételek az értékhatártól függő kizárás alól) kapcsolatos aggályokat nem vet fel.” (Indokolás [9]–[12])

- [14] A fent idézett érvelés a jelen ügyben is alátámasztja azt, hogy az indítványozónak a törvényi rendelkezést támadó panasza a XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában nem elégíti ki az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételek egyikét sem.
- [15] Az általános jogegyenlőségi szabály [Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése] kapcsán sem teljesül az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételek egyike sem. A fent idézett 3054/2015. (III. 13.) AB végzés is hivatkozott a 1173/D/2007. AB határozatra, melyben az Alkotmánybíróság az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésével összefüggésben is vizsgálta a Pp. akkor hatályos 271. § (2) bekezdését, melyben értékhatárként még egymillió forint szerepelt. Az Alkotmánybíróság – utalva a 663/D/2000. AB határozatra (ABH 2003, 1223, 1230–32.) – a következő indokokkal utasította el az alkotmányjogi panaszt: „nem látta megállapíthatónak az Alkotmány 70/A. §-ának sérelmét sem, mert bár a vagyoni jogi ügyekben a pertárgy értékre tekintettel korlátozást tartalmaz, az azonban nem önkényes, mert az ügyek észszerű határidőn belül történő befejezése az igazságszolgáltatással szemben felállított jogállami követelmény.” (ABH 2010, 1753, 1757–1758.) Később az Alkotmánybíróság – továbbra is a 1173/D/2007. AB határozatban kifejtett indokokra figyelemmel – az egymillió forintos értékhatárt tartalmazó szabályt immáron az Alaptörvény XV. cikke alapján kifogásoló alkotmányjogi panaszt ítélt dolog miatt visszautasította. [3229/2012. (IX. 28.) AB végzés]
- [16] Az Alkotmánybíróság a 42/2012. (XII. 20.) AB határozatában arra a következtetésre jutott, hogy bár az általános egyenlőségi szabály az Alkotmányban kifejezetten még nem szerepelt; az Alkotmánybíróság gyakorlata ezt az alkotmányos demokráciában elengedhetetlen szabályt az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése és az Alkotmány 54. § (1) bekezdése együttes értelmezéséből vezette le. Most az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében már szövegszerű formában is megjelenik a törvény előtti egyenlőség, ugyanakkor a szükségszerű kapcsolat az egyenlő méltóság (Alaptörvény I. cikk és II. cikk) és a törvény előtti tartalmi egyenlőség között változatlanul fennáll, mert az egyenlőség végső alapja az egyenlő méltóság. Az Alkotmánybíróság ezen okoknál fogva az általános egyenlőségi szabállyal kapcsolatos korábbi (Alkotmányon alapuló) gyakorlatát továbbra is irányadónak tekintette (Indokolás [25]–[27]), mely felfogásától az Alaptörvény negyedik módosítását követően sem tért el [lásd például: 23/2013. (IX. 25.) AB határozat, Indokolás [87]; 3/2014. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [46]; 3001/2016. (I. 15.) AB határozat, Indokolás [55]; 3142/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [15]–[16]].
- [17] A fentiekből az következik, hogy az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdése alapján felvetett alkotmányossági aggályokra – az időközben megemelt értékhatártól függetlenül – a 1173/D/2007. AB határozatban foglalt érvek megfelelő választ adnak, új alkotmányossági problémát az indítványozó az alkotmányjogi panaszában nem adott elő.
- [18] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel, az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) és d) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2016. május 9.

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3281/2015.

